

Začasni ukrepi in ukrepi zavarovanja - Poljska

Izvorna jezikovna različica te strani [\[pl\]](#) je bila pred kratkim spremenjena. To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

KAZALO

- 1 Katere so različne vrste ukrepov?
- 2 Pod katerimi pogoji se lahko odredijo taki ukrepi?
 - 2.1 Postopek
 - 2.2 Glavni pogoji
- 3 Cilj in predmet takih ukrepov
 - 3.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet takih ukrepov?
 - 3.2 Kakšni so učinki takih ukrepov?
 - 3.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?
- 4 Ali se je zoper ukrep mogoče pritožiti?

1 Katere so različne vrste ukrepov?

Vrsta ukrepa je odvisna od narave zahtevka, ki ga je treba zavarovati. V skladu s členom 747 zakonika o civilnem postopku (*kodeks postępowania cywilnego*) se denarne terjatve zavarujejo z:

- rubežem premičnin, plač, sredstev na bančnem računu ali drugih terjatev ali druge premoženjske pravice;
- obremenitvijo nepremičnine zavezane osebe s prisilno hipoteko;
- uvedbo prepovedi razpolaganja z nepremičnino ali obremenitve nepremičnine, za katero ni vpisa v zemljiški knjigi ali za katero je bila zemljiška knjiga izgubljena ali uničena;
- obremenitvijo plovila ali plovila v gradnji s pomorsko hipoteko;
- določitvijo prepovedi razpolaganja s skupno lastninsko pravico do prostorov;
- določitvijo prisilne uprave podjetja ali kmetijskega gospodarstva zavezane osebe ali obrata, ki je sestavni del podjetja, ali njegovega dela, ali dela kmetijskega gospodarstva zavezane osebe.

Če je zahtevek, ki ni denarna terjatev, zavarovan, sodišče določi ukrepe zavarovanja, ki se mu zdijo v zadevni zadevi primerni, pri čemer niso izključeni ukrepi, ki so namenjeni zavarovanju denarnih terjatev (člen 755 zakonika o civilnem postopku). Sodišče lahko zlasti:

- standardizira pravice in obveznosti strank ali udeležencev v postopku za čas trajanja postopka;
- določi prepoved razpolaganja s predmeti ali pravicami, zajetimi s postopkom;
- odloži postopek izvršbe ali drug postopek, namenjen izpolnitvi sodbe;

- uredi vprašanja skrbništva mladoletnih otrok in stikov z otroki;
- odredi, da se v zemljiško knjigo ali drug ustrezen register vpiše ustrezen zaznamek.

Pri izbiri oblike zavarovanja je treba upoštevati interese strank ali udeležencev v postopku, da se upravičeni osebi zagotovi ustrezno pravno varstvo in da se zavezani osebi ne naloži čezmerno breme.

2 Pod katerimi pogoji se lahko odredijo taki ukrepi?

2.1 Postopek

Postopek za odreditev ukrepov zavarovanja se začne:

- na zahtevo stranke ali udeleženca v postopku, vloženo pri sodišču, pristojnem za obravnavo zadeve na prvi stopnji. Če tega sodišča ni mogoče določiti, je pristojno sodišče v kraju, kjer je treba izvesti sklep o ukrepih zavarovanja, če pa te podlage ni ali če je treba sklep o ukrepih zavarovanja izvesti v okrožjih v pristojnosti različnih sodišč, je pristojno okrajno sodišče (*sąd rejonowy*) za glavno mesto Varšava. Predlog za izdajo ukrepov zavarovanja, vложен med postopkom, obravnava sodišče tiste stopnje, ki odloča o zadevi, razen če je to vrhovno sodišče (*Sąd Najwyższy*). V takih primerih o morebitnih ukrepih zavarovanja odloča sodišče prve stopnje (člen 734 zakonika o civilnem postopku);
- po uradni dolžnosti v zadevah, v katerih se lahko postopek začne po uradni dolžnosti (člen 732 zakonika o civilnem postopku).

Predlogi za izdajo ukrepov zavarovanja se vložijo v pisni obliki. Izpolnjevati morajo zahteve, predpisane za procesne vloge, v njih pa morajo biti opredeljeni vrsta ukrepov zavarovanja in v primeru denarne terjatve tudi znesek, ki se zavaruje (ta ne more presegati zahtevanega zneska terjatve, izračunanega skupaj z obrestmi od datuma izdaje sklepa o ukrepu zavarovanja in stroški zagotovitve ukrepa zavarovanja, lahko pa vključuje tudi predvidene stroške postopka), ter navedene okoliščine, ki utemeljujejo predlog. Če je predlog za izdajo ukrepov zavarovanja vложен pred začetkom postopka, mora biti na kratko predstavljen tudi predmet zadeve (člen 736 zakonika o civilnem postopku).

Ukrepi zavarovanja se lahko odredijo pred začetkom postopka ali med njim. Potem ko upravičena oseba pridobi izvršilni naslov, se lahko ukrepi zavarovanja odredijo le, če so namenjeni zavarovanju zahtevka, katerega rok za izpolnitev se še ni iztekel (člen 736 (2) zakonika o civilnem postopku).

Če so ukrepi zavarovanja odrejeni pred začetkom postopka, sodišče določi rok, do katerega je treba vložiti vlogo za začetek postopka, sicer ukrepi zavarovanja prenehajo veljati (člen 733 zakonika o civilnem postopku).

Predloge za izdajo ukrepov zavarovanja je treba obravnavati takoj, najpozneje pa v enem tednu od dneva, ko so vloženi pri sodišču, razen če ni s posebnimi določbami določeno drugače. Če je z zakonom določeno, da se predlogi obravnavajo na obravnavi, mora biti obravnavna razpisana v enem mesecu od datuma vložitve predloga (člen 733 zakonika o civilnem postopku).

Ukrepi zavarovanja se odredijo s sodno odločbo.

2.2 Glavni pogoji

Ukrepi zavarovanja se lahko zahtevajo v vseh civilnih zadevah, ki jih obravnava sodišče ali arbitražno sodišče (člen 730 zakonika o civilnem postopku).

Pogoj za odreditev ukrepov zavarovanja je, da sta zahtevki in pravni interes za odreditev ukrepov zavarovanja utemeljena. Pravni interes za odreditev ukrepov zavarovanja obstaja, če bo sodbo, razglašeno v zadevi, nemogoče ali zelo težko izvršiti ali bi bilo drugače nemogoče ali zelo težko doseči cilj postopka, če ukrepi zavarovanja ne bi bili odrejeni (člen 730¹ zakonika o civilnem postopku).

Namen ukrepov zavarovanja ne more biti izpolnitev zahtevka, razen če ni z zakonom določeno drugače (člen 731 zakonika o civilnem postopku).

Sodišče lahko za izvajanje sklepa o ukrepih zavarovanja zahteva, naj upravičena oseba položi varščino, s katero se zavarujejo zahtevki zavezane osebe, ki bi izhajali iz izvršitve sklepa o ukrepih zavarovanja, razen kadar je upravičena oseba državna zakladnica in kadar so ukrepi zavarovanja odrejeni v zvezi s preživitvinskimi zahtevki, invalidsko pokojnino ali zneski, dolgovanimi zaposlenemu v zadevah, povezanih z delovnim pravom, v delu, ki ne presega skupnih mesečnih prejemkov zaposlenega (člen 739 zakonika o civilnem postopku).

3 Cilj in predmet takih ukrepov

3.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet takih ukrepov?

Predmet ukrepov zavarovanja so lahko:

- premičnine;
- plače;
- sredstva na bančnem računu ali druge terjatve ali druge premoženjske pravice;
- nepremičnine;
- plovila ali plovila v gradnji;
- skupna lastninska pravica do prostorov;
- podjetje ali kmetijsko gospodarstvo, obrat, ki je sestavni del podjetja, ali njegov del, ali del kmetijskega gospodarstva.

Ukrepi zavarovanja ne morejo zajemati predmetov, dolgov ali pravic, izključenih iz izvršbe. Če zavezana oseba nima drugega premoženja, s katerim bi se lahko zavarovali zahtevki upravičene osebe, je lahko predmet zavarovanja pokvarljivo blago, če se lahko to takoj proda.

3.2 Kakšni so učinki takih ukrepov?

Glavni namen postopka za ukrepe zavarovanja je zagotoviti, da je upravičena oseba (najpogosteje upnik) zavarovana pred morebitnimi negativnimi učinki zamud v zadevah, ki se obravnavajo na sodišču, in izboljšati položaj upravičene osebe v izvršilnem postopku, če je predmet sodnega postopka in ukrepov zavarovanja izvršljiv zahtevak. V omejenem obsegu lahko ukrepi zavarovanja upravičeni osebi tudi omogočijo pridobitev denarnih koristi.

Poleg tega so lahko ukrepi zavarovanja odgovor na dejanja zavezane osebe v škodo upravičenim interesom upravičene osebe.

Učinki ukrepov zavarovanja za zavezano osebo so odvisni od vrste ukrepov in so lahko naslednji:

- v primeru rubeža premičnin upravljanje premičnin po rubežu ne vpliva na nadaljnji potek postopka, postopek izvršbe za zarubljene premičnine pa se lahko izvede tudi zoper kupca;
- če se na podlagi ukrepov zavarovanja zarubijo sredstva na bančnem računu podjetja ali lastnika kmetijskega gospodarstva, lahko zavezana oseba prejme samo zneske, ki jih sodišče določi za izplačilo tekočih plač, skupaj z davkom na izplačane plače in drugimi zakonskimi zneski ter režijskimi stroški;
- možnost uporabe drugih zarubljenih terjatev in premoženjskih pravic je omejena (način uporabe določi sodišče);
- sodni izvršitelj proda vse zarubljene predmete in pravice do finančnih instrumentov, vpisanih na računu vrednostnih papirjev ali drugem računu v smislu pravil o trgovanju s finančnimi instrumenti, pridobljeni znesek pa se položi na depozitni račun sodišča;
- uvedena je prepoved razpolaganja z nepremičnino ali obremenitve nepremičnine in razpolaganja s skupno lastninsko pravico do prostorov;
- plovilo ali plovilo v gradnji je obremenjeno s pomorsko hipoteko;
- zavezani osebi so odvzete vodstvene pravice, določena je prisilna uprava, prihodek od prisilne uprave pa se uporabi kot zavarovanje;
- v preživninskih zadevah mora zavezana oseba upravičeni osebi plačati določeno vsoto v enkratnem znesku ali rednih obrokih.

3.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

Zavezana oseba lahko kadar koli zahteva, naj se pravno zavezujoči sklep o ukrepih zavarovanja razveljavi ali spremeni, če razlog za ukrepe zavarovanja preneha obstajati ali se spremeni (člen 742 zakonika o civilnem postopku).

Ukrepi zavarovanja se razveljavijo, če:

- zavezana oseba na depozitni račun sodišča položi znesek varščine, ki ga je upravičena oseba zahtevala v predlogu za izdajo ukrepa zavarovanja;
- sta zahtevak ali vloga zakonito vmnjena ali zavrnjena;
- sta zahtevak ali vloga zavržena ali je postopek ustavljen;
- upravičena oseba v postopku ne vloži celotnega zahtevka ali vloži druge zahtevke, kot je bil tisti, ki je bil zavarovan pred začetkom postopka;

- sodba, s katero je ugodeno zavarovanemu zahtevku, postane pravnomočna (ukrepi zavarovanja prenehajo veljati en mesec po pravnomočnosti sodbe);
- upravičena oseba ne predlaga nadaljnjih izvršilnih ukrepov v dveh tednih od pravnomočnosti sodbe, s katero je ugodeno zahtevku, in sicer v zadevah, v katerih so ukrepi zavarovanja obsegali rubež premičnin, plač, sredstev na bančnem računu ali drugih terjatev ali druge premoženjske pravice ali določitev prisilne uprave podjetja ali kmetijskega gospodarstva zavezane osebe ali obrata, ki je sestavni del podjetja, ali njegovega dela, ali dela kmetijskega gospodarstva zavezane osebe.

4 Ali se je zoper ukrep mogoče pritožiti?

Tako upravičena oseba kot zavezana oseba lahko vložita pritožbo zoper sklep sodišča prve stopnje o ukrepih zavarovanja (člen 741 zakonika o civilnem postopku).

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zadnja posodobitev: 08/01/2018